

N:o 31.

Af herr **C. G. Grundell**, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof i fråga om vilkoren för utbekommande af statsbidrag till lärare vid folkskolor.

I Kongl. Maj:ts nådiga proposition till innevarande års Riksdag förekommer under åttonde hufvudtiteln punkt 23 å sid. 199 en så lydande bestämmelse i afseende på vilkoren för utbekommande af statsbidrag till lärare vid folkskolor:

»Till afönande af hvarje ordinarie lärare eller lärarinna vid folkskola, som i årlig lön åtnjuter, utom husrum, vedbrand och kofoder eller ersättning derför, minst sex hundra kronor, samt hvarje annan examinerad, vid folkskola antagen lärare eller lärarinna, som i årlig lön erhåller, förutom nämnda naturaförmåner eller ersättning derför, minst fem hundra kronor, eger skoldistrikt, derest läraren eller lärarinnan årligen meddelar undervisning i skolan åtta månader eller $34\frac{1}{2}$ veckor af året — under hvilka läsdagarne uppgå till minst 192 — att af statsmedel bekomma ett årligt bidrag, motsvarande två tredjedelar af den lön, läraren eller lärarinnan, förutom husrum, vedbrand och kofoder eller ersättning derför, åtnjuter, hvilket bidrag dock ej, utom i här nedan angifna fall, må öfverstiga fyra hundra kronor».

Hvad som i denna bestämmelse är egnadt att ådraga sig särskild uppmärksamhet är föreskriften, att under lärotiden 8 månader eller $34\frac{1}{2}$

veckor af året läsdagarne skola uppgå till minst 192. Nyssnämnda stadgande, i fall det blefve gilladt och antaget, skulle medföra, att skoldistrikt, i hvilka undervisningen vid folkskola fortginge endast 5 dagar i veckan — och skolor, der sådan anordning eger rum, finnas till stort antal icke allenast inom Göteborgs och Bohus län, utan säkerligen äfven inom öfriga län — ej skulle kunna erhålla statsbidrag till lärarens aflöning. Med en läsetid af 5 dagar i veckan under 34¹/₂ veckor kommer man till ett dagantal af 173, hvarifrån åtminstone måste dragas 3 helgdagar, nemligen Mariæ Bebådelsedag, Kristi Himmelfärdsdag och Midsommardagen, som under arbetsdagarne kunna infalla. Vi hafva alltså en summa af 170 läsdagar, eller 22 mindre, än som i ofvannämnda bestämmelse föreskrifves. Detta skulle således utgöra en hel öfverläsningsmånad, om i folkskolan undervisas 5 dagar i veckan. Det betänkliga härvid är, att, äfven om en församling, der läsning endast under 5 af veckans dagar förekommer, skulle befinnas villig eller anse sig tvungen att för utbekommande af statsbidrag underkasta sig utgiften af lärareaflöning för 1 månads läsning utöfver en årlig lärotid af 34¹/₂ veckor, intet dermed vinnes, så vida den föreslagna lydelsen uti ifrågavarande stadgande bibehålles, emedan der uttryckligen står: derest läraren eller lärarinnan årligen meddelar undervisning i skolan minst åtta månader eller 34¹/₂ veckor af året — under hvilka läsdagarne uppgå till minst 192 —, hvarigenom alltså undervisning i folkskola under 5 dagar i veckan är omöjliggjord.

Men då, enligt Kongl. Maj:ts nådiga stadga angående folkundervisningen den 10 december 1897 kap. 4 § 15, kyrkostämman på förslag af skolrådet beslutar angående — — — de dagar i veckan — — — då undervisningen skall i skolorna meddelas — hvilket väl synes innebära, att någon dag i veckan kan från undervisning undantagas — då i samma § föreskrifves, att den årliga lärotiden vid skolor, för hvilkas lärare skoldistrikt åtnjuta lönetillskott af allmänna medel, skall omfatta minst åtta månader eller 34¹/₂ veckor (utan angifvande af bestämdt antal läsdagar), då vidare den på Kongl. Maj:ts befallning utarbetade normalplanen innehåller läsordningar för folkskolor, i hvilka undervisas endast 5 dagar i veckan, kan jag ej fullt inse det motiverade i nu tillkomna förslag om föreskrift angående minst 192 läsdagar. Med hänsyn till de betänkliga olägenheter, som, efter mitt förmenande, skulle vållas, om skolor, som på grund af lokala förhållanden nödgas inskränka lärotiden till 5 dagar i veckan, förvägrades statsunderstöd, kan jag ej underlåta att yrka på förändring uti ofvan åberopade bestämmelse.

På grund af hvad jag haft äran anföra får jag härmed vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville besluta, att i ofvan anförda bestämmelse i Kongl. Maj:ts nådiga proposition till innevarande års Riksdag orden: — »under hvilka lösdagarne uppgå till minst 192» — måtte utgå.

Stockholm den 24 januari 1898.

Carl G. Grundell.

I ofvanstående motion instämma:

Pehr Andreasson.

A. Emil Baaz.

A. Norrman.

Sten Nordström.